

Asia C-555/23**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

4.9.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Symvoulío tis Epikrateias (Kreikka)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

2.8.2023

Kantaja:

Makeleio EPE

Vastaaja:

Ethniko Symvoulío Radiotileorasis (ESR)

Pääasian kohde

Vaatus kumota Ethniko Symvoulío Radiotileorasisin (kansallinen yleisradiotoiminnan neuvosto, jäljempänä ESR) päätös N:o 140/2021, jolla kantajana olevalle yhtiölle määrättiin hallinnollisena seuraamuksena 30 000 euron suuruinen sakko laadultaan ala-arvoisen audiovisuaalisen sisällön esittämisestä ja 30 000 euron suuruinen sakko ihmisarvon ja persoonallisuuden kunnioittamista koskevan veloitteen rikkomisesta, sekä kaikki muut asiaan liittyvät hallinnolliset toimet tai laiminlyönnit.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

SEUT 267 artiklan nojalla esitetty ennakkoratkaisupyyntö koskee audiovisuaalisista mediapalveluista annetun direktiivin 2010/13/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/1808, säännösten tulkintaa yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 1, 20, 21 ja 49 artiklan kanssa.

Ennakkoratkaisukysymykset

1. Kuuluuko direktiivin 2010/13/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/1808, tavoitteisiin ja siten direktiivin soveltamisalaan a) ihmisarvon kunnioittamisen ja suojelun varmistaminen ja b) sen estäminen, että televisiopalvelujen tarjoajat esittävät laadultaan ala-arvoista sisältöä ja erityisesti sisältöä, joka on ominaisuuksiltaan vastaavaa kuin kantajana olevan yhtiön esittämä riidanalainen sisältö?

2. Jos oletetaan, että a) ihmisarvon kunnioittamista ja suojelua koskeva velvoite ja/tai b) kielto esittää laadultaan ala-arvoista sisältöä ja erityisesti riidanalaisessa lähetyksessä esitetyn kaltaista sisältöä, kuuluvat direktiivin soveltamisalaan, onko kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään edellä mainituista velvoitteista kaikille muille televisiopalvelujen tarjoajille paitsi niille, jotka lähettävät televisiosisältöä ainoastaan internetin välityksellä, direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 ja 21 artiklassa vahvistetun yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastainen?

3. Jos kahteen ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko kansallisen sääntelyviranomaisen direktiivin tehokkuuden varmistamiseksi sovellettava erotuksetta kaikkiin televisiopalvelujen tarjoajiin kansallisen oikeuden säännöksiä, joissa kyseiset velvoitteet asetetaan, vaikka kansallisessa lainsäädännössä säädetään velvoitteista ja niihin liittyvistä seuraamuksista kaikille muille televisiopalvelujen tarjoajille paitsi niille, jotka lähettävät sisältöään ainoastaan internetin välityksellä, vai onko niin, että kansallisten säännösten väljän tulkinnan tai muita televisiopalvelujen tarjoajia koskevien kansallisten säännösten analogisen soveltamisen perusteella tapahtuva hallinnollisten seuraamusten määrääminen edellä mainittujen velvoitteiden rikkomisesta internet-televisiolähetyksessä ei ole sopuoinnussa Euroopan unionin peruskirjan 49 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa vahvistetun nullum crimen, nulla poena sine lege certa -periaatteen, luettuna yhdessä oikeusvarmuuden periaatteen kanssa?

4. Jos ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastataan kieltävästi ja katsotaan, että a) ihmisarvon kunnioittamista ja suojelua koskeva velvoite ja/tai b) kielto esittää laadultaan ala-arvoista sisältöä (ja erityisesti riidanalaisessa lähetyksessä esitetyn kaltainen sisältö) eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, onko niin, että jos jäsenvaltion lainsäädännössä asetetaan hallinnollisten seuraamusten uhalla edellä mainitut velvoitteet maanpäällisten taikka satelliitin tai laajakaistaverkkojen välityksellä lähetettävien televisiopalvelujen tarjoajille mutta siinä ei ole vastaavia sääntöjä niiden osalta, jotka tarjoavat televisiopalveluja internetin välityksellä, direktiivin 2010/13/EU, sellaisena kuin se on voimassa, 2 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että toimivaltainen kansallinen viranomainen on velvollinen harkitsemaan mahdollisuutta määrätä hallinnollisia seuraamuksia edellä mainittujen sääntöjen rikkomisesta myös internet-televisiolähetysten osalta yhdenvertaisen kohtelun periaatteen mukaisesti?

5. Jos neljänteen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko kansallisen sääntelyviranomaisen velvollisuus edellä esitetyllä tavalla ja sellaisen kansallisen lainsäädännön tulkinnan perusteella, joka on yhdenmukainen unionin oikeuden ja erityisesti edellä mainittujen direktiivien säännösten kanssa, soveltaa erotuksetta kaikkiin televisiopalveluihin lähetystavasta riippumatta kansallisen oikeuden säännöksiä, joilla nämä velvoitteet asetetaan, nullum crimen, nulla poena sine lege certa -periaatteen ja oikeusvarmuuden periaatteen mukainen, kun otetaan huomioon, että nämä kansallisessa lainsäädännössä kaikille muille televisiopalvelujen tarjoajille asetetut velvoitteet eivät koske internet-televisiota?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

Euroopan unionin perusoikeuskirja (jäljempänä perusoikeuskirja): 1, 20, 21 ja 49 artikla.

Audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 10.3.2010 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi; EUVL L 95, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi 14.11.2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2018/1808/EU (EUVL L 303, s. 69): johdanto-osan 10, 16, 34, 102–104 perustelukappale ja 1, 2, 4, 6, 28 ja 30 artikla.

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

Kreikan perustuslaki (Syntagma tis Elladas): 14 § (sananvapaus ja erityisesti lehdistönvapauden turvaaminen) ja 15 § (televisiotoiminnan jättäminen lehdistöä suojaavien säännösten ulkopuolelle ja sen saattaminen valtion välittömän valvonnan alaisuuteen).

Laki 4779/2021, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 10.3.2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2010/13, sellaisena kuin se on muutettuna 14.11.2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/1808, sekä muiden viestintä- ja tiedotusasiain pääsihteeristön toimivaltaan kuuluvien säännösten sisällyttäminen kansalliseen lainsäädäntöön (Nomos 4779/2021, Ensomatosis tin ethniki nomothesis tis Odigias (EE) 2010/13 tou Evropaikou Koinovoulion kai tou Symvoulion tis 10is Martiou 2010 gia ton syntonismo orismenon nomothetikon, kanonistikou kai dioikitikon diataxeon ton kraton melon schetika me tin parochi ypiresion optikoakoustikon meson, opos echei tropopoiitheis me tin Odigia (EE) 2018/1808 tou Evropaikou Koinovoulion kai tou Symvoulion tis 14is Noemvriou 2018 kai alles diataxeis armodiotitas tis Genikis Grammateias Epikoinonias kai Enimerosis; FEK A' 27/20.2.2021): 2 §:n 1 momentti (määritelmät), 8 § (direktiivin 2010/13/EU 6 artiklan saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä),

33 § (ESR:n valtuuttaminen valvomaan oikeussääntöjen soveltamista ja määräämään seuraamuksia), 36 §:n 1 momentti (seuraamukset, joita ESR määrää muun muassa kyseisen lain 8 §:n rikkomisesta).

Laki 2328/1995, yksityisen television ja paikallisradion oikeudellinen asema, yleisradiotoiminnan markkinasääntely ja muut säännökset (Nomos 2328/1995, nomiko kathestos tis idiotikis tileorasis kai tis topikis radiofonias, rythmisi thematon tis radiotileoptikis agoras kai alles diataxeis; FEK A' 159/3.8.1995): 1, 3 ja 4 §.

Laki 4173/2013, Kreikan uusi radio-, internet- ja televisiotoiminta (Nomos 4173/2013, Nea Elliniki Radiofonia, Internet kai Tileorasi; FEK A' 169/26.7.2013): 3 §.

Presidentin asetus 77/2003, uutislähetysten ja muiden journalististen ja poliittisten lähetysten eettiset säännöt (Proedriko Diatagma 77/2003, kodikas deontologias eidiseografikon kai allon dimosiografikon kai politikon ekpompon; FEK A' 75/28.3.2003): 1, 2, 4 ja 9 §.

Laki 2863/2000, Kansallinen yleisradiotoiminnan neuvosto ja muut viranomaiset ja elimet yleisradiopalvelujen alalla (Nomos 2863/2000, Ethniko Symvoulío Radiotileorasis kai alles arches kai organa tou tomea parochis radiotileoptikon ypiresion; FEK A' 262/29.11.2000): 4 §:n 1 momentti.

Laki 2644/1998 maksullisten radio- ja televisiopalvelujen tarjoamisesta ja siihen liittyvistä säännöksistä (Nomos 2644/1998, gia tin parochi syndromitikon radiofonikon kai tileoptikon ypiresion kai synafeis diataxeis; FEK A' 233/13.10.1998): 1, 10 ja 12 §.

Laki 3592/2007, media-alan yritysten keskittäminen ja toimilupien myöntäminen sekä muut säännökset (Nomos 3592/2007, Sygkentrosi kai adeiodotisi Epicheiriseon Meson Enimerosis kai alles diataxeis; FEK A' 161/19.7.2007): 1 ja 11 §, 13 §:n 5 momentti.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Kantajan, joka ei ole perinteinen televisioasema, verkkosivustolla lähetettiin 29.6.2021 tiedotus- ja viihdeohjelma suorana verkkolähetysenä. Toimittaja esitti ohjelman aikana uutisen LGBT+-yhteisön edustajien vierailusta pääministerin kansliaan ja käytti tässä yhteydessä avoimesti homoseksuaaleja halventavaa, loukkaavaa ja herjaavaa kieltä, kommentoi ironisesti heidän seksuaalista suuntautumistaan ja yllytti epäsuorasti sanallisiin ja konkreettisiin hyökkäyksiin heitä vastaan. Toimittaja esitti toistuvasti myös selkeitä vihjailuja nimeltä mainittujen poliittisten henkilöiden seksuaalisesta suuntautumisesta.
- 2 ESR otti asian käsiteltäväksi muun muassa direktiivin 2010/13/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/1808, säännösten ja lain 4779/2021, jolla

kyseiset direktiivit on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, säännösten perusteella. ESR totesi, että kyseessä oli direktiivissä 2010/13/EU ja laissa 4779/2021 tarkoitettu audiovisuaalisen palvelun tarjoaminen, ja katsoi, että kansallisissa säännöksissä asetettua ihmisarvon ja persoonallisuuden kunnioittamista koskevaa velvoitetta ja laadultaan ala-arvoisen audiovisuaalisen sisällön esittämistä koskevaa kieltoa on sovellettava ”kaikkein audiovisuaaliseen aineistoon, joka asetetaan yleisön saataville vapaasti saatavilla olevien sähköisten verkkosivustojen välityksellä ja joka voi vaikuttaa katsojiin samalla tavalla kuin perinteisten sisällöntuottajien lähettämä vastaavanlainen aineisto”, ja näin ollen myös internetin välityksellä lähetettäviin televisiolähetysiin, vaikka viimeksi mainitut eivät nimenomaisesti kuulu asiaa koskevien kansallisten säännösten soveltamisalaan. ESR totesi myös, että kyseisessä lähetyksessä viitattiin toistuvasti avoimen halventavalla ja loukkaavalla tavalla tiettyyn väestöryhmään sen jäsenten seksuaalisen suuntautumisen perusteella ja kannustettiin heihin kohdistuviin nöyryytyksiin ja sosiaaliseen leimaamiseen. Näin ollen ESR totesi, että kantaja oli rikkonut sekä lain 4779/2021, jolla direktiivin 2010/13/EU 6 artiklan 1 kohdan säännökset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, 8 §:n mukaisia velvoitteitaan että lain 2328/1995 1 §:n 1 momentissa ja presidentin asetuksen 77/2003 2 §:n 1 momentissa, 4 §:ssä ja 9 §:n 2 momentissa asetettuja velvoitteita. Kyseisissä säännöksissä edellytetään ihmisarvon ja persoonallisuuden kunnioittamista ja kielletään tässä tapauksessa esitetyn kaltaisen laadultaan ala-arvoisen sisällön esittäminen. Edellä esitetyn perusteella ESR määräsi riidanalaisella toimenpiteellä kantajalle hallinnollisen seuraamuksen, joka oli 30 000 euron suuruinen sakko erikseen kummastakin rikkomisesta, jotka ovat lain 4779/2021 8 §:ssä säädetyn henkilöihin kohdistuvaan väkivaltaan tai vihaan yllyttämistä seksuaalisen suuntautumisen perusteella koskevan kiellon rikkominen ja mainittujen puhtaasti kansallisten säännösten mukaisten ihmisarvon kunnioittamisvelvoitteen sekä laadultaan ala-arvoisen audiovisuaalisen sisällön esittämistä koskevan kiellon rikkominen.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteista

- 3 Direktiivi 2010/13/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/1808, jäljempänä direktiivi, saatettiin lailla 4779/2021 osaksi Kreikan lainsäädäntöä. Lain 4779/2021 33 §:n 1 momentilla toimivalta määrätä seuraamuksia tämän lain rikkomisesta siirrettiin ESR:lle, joka on riippumaton sääntelyviranomainen, ja sen määräämistä seuraamuksista säädetään mainitun lain 36 §:n 1 momentissa viittaamalla kansalliseen lainsäädäntöön, jossa säädetään erityisistä seuraamuksista, joita sovelletaan pelkästään kansallisen yleisradiolainsäädännön rikkomiseen.
- 4 Edellä mainitun lain ohella kansallisessa oikeusjärjestyksessä sovelletaan edelleen mainittuja direktiivejä edeltäneen kansallisen lainsäädännön säännöksiä, jotka sisältävät yleisradiotoimintaa koskevia itsenäisiä pakottavia ja kieltäviä sääntöjä ja joissa ESR:lle siirretään toimivalta määrätä asiaankuuluvia seuraamuksia. Näihin sääntöihin sisältyvät ihmisarvon kunnioittamista koskeva velvoite ja laadultaan

ala-arvoisen sisällön esittämistä koskeva kielto sekä niihin liittyvät säännöt, joissa täsmennetään laadultaan ala-arvoisen sisällön esittämisen yleisluontoista kieltoa. Lisäksi edellä mainitussa kansallisessa lainsäädännössä on säännöksiä, joissa täsmennetään yksityiskohtaisesti ESR:n määräämien seuraamusten luonne ja arviointitapa.

- 5 Lainsäädännön asiaa koskevien säännösten yhdistelmästä käy kuitenkin selvästi ilmi, että edellä mainitut velvoitteet koskevat televisiopalveluja, joita televisiotoiminnan harjoittajat lähettävät joko lähetystaajuuksilla (analogisesti tai digitaalisesti) tai satelliitin välityksellä, mutta niitä ei sovelleta muiden kuin perinteisten televisiotoiminnan harjoittajien internetin välityksellä tarjoamiin televisiopalveluihin. On huomattava, että vaikka yleisradiolainsäädännön, jossa myös edellä mainitut riidanalaiset velvoitteet asetetaan, soveltamisalaa on lailla 3592/2007 laajennettu koskemaan laajakaistaverkkojen kautta tarjottavia yleisradiopalveluja, lain 3592/2007 15 §:n 2 momentissa erotetaan kuitenkin juuri internet-televisio muista laajakaistaverkkojen kautta tarjottavista televisiopalveluista ja jätetään se nimenomaisesti tämän lain soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi lain 2328/1995 3 §:n 1 momentin a kohdan ja lain 4173/2013 3 §:n 1, 2 ja 3 momentin säännösten yhdistetyn tulkinnan perusteella edellä mainittuja velvoitteita sovelletaan myös sellaisten televisioasemien internet-sivustojen audiovisuaaliseen sisältöön, jotka lähettävät ohjelmiaan myös taajuuksien kautta (jäljempänä perinteiset televisioasemat). Sitä vastoin internetin kautta televisiopalveluja tarjoaviin toimijoihin, jotka eivät ole perinteisiä televisioasemia, ei sovelleta yleisradiolain säännöksiä, joissa asetetaan ihmisarvon kunnioittamista koskeva velvoite ja laadultaan ala-arvoisen sisällön esittämistä koskeva kielto, eikä kansallinen sääntelyviranomainen näin ollen voi väljän tulkinnan perusteella tai kansallisen lainsäädännön säännöksiä analogisesti soveltamalla määrätä niille asiaankuuluvia seuraamuksia.
- 6 Kansallisen lainsäädännön tulkinnan osalta ennakkoratkaisupyyntöön esittäneen tuomioistuimen vähemmistön mielestä kansallisen sääntelyviranomaisen on kuitenkin laillista määrätä seuraamuksia, jotka koskevat yksinomaan internetin kautta televisiopalveluja tarjoavan toimijan näin tarjoamia televisiopalveluja, jos todetaan, että perustuslain 15 §:n 2 momentista johtuvia velvoitteita, sellaisina kuin ne on tarkemmin määriteltä kansallisessa lainsäädännössä, on rikottu.
- 7 Koska kansallisten säännösten sanamuodosta ei kuitenkaan ennakkoratkaisupyyntöön esittäneen tuomioistuimen enemmistön mukaan käy selvästi ja kiistatta ilmi, että näissä säännöksissä asetettuja velvoitteita ja niistä johtuvia seuraamuksia sovelletaan myös muiden kuin perinteisten televisioasemien internetin välityksellä tarjoamiin televisiopalveluihin, ennakkoratkaisupyyntöön esittänyt tuomioistuin kysyy, onko sellainen kansallinen lainsäädäntö sopusoinnussa televisiopalvelujen tarjoamista koskevan Euroopan unionin oikeusjärjestyksen kanssa, jossa säädetään ihmisarvon kunnioittamista ja suojelua koskevasta velvoitteesta ja laadultaan ala-arvoisen sisällön esittämistä koskevasta kiellosta kaikille muille televisiopalvelujen tarjoajille paitsi niille,

jotka lähettävät televisiosisältöä internetin välityksellä ja jotka eivät ole perinteisiä televisioasemia.

- 8 Direktiivin 2010/13/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/1808, säännöksistä ja sen johdanto-osan perustelukappaleista käy selvästi ilmi, että direktiivin tarkoituksena on soveltaa media-alalla, jolla on erityisen paljon kilpailua, samoja sääntöjä toimijoihin, jotka kilpailevat samasta yleisöstä (tuomio 21.10.2015, *New Media Online GmbH*, C-347/14, EU:C:2015:709, 22 kohta). Tämän tavoitteen saavuttamiseksi direktiiviin on valittu kaksi menetelmää: Ensinnäkin vahvistetaan tietyt sisältöä koskevat perussäännöt (yhteensovitetut perussäännöt), joiden yhtenäinen soveltaminen jäsenvaltioiden on varmistettava kaikkien lainkäyttövaltaansa kuuluvien audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajien osalta, ja toiseksi vahvistetaan audiovisuaalisten mediapalvelujen markkinoiden järjestämisestä jäsenvaltioissa koskevat säännöt sen varmistamiseksi, että unionin oikeuden peruseräpäätteitä, joita on sovellettava näihin markkinoihin, noudatetaan. Lisäksi unionin tuomioistuin on aikaisempaa direktiiviä 89/552/ETY tulkitessaan todennut, että ”direktiivissä ei säädetä sen kattamia aloja koskevien säännösten täydellisestä yhdenmukaistamisesta vaan vähimmäissäännöistä lähetyksille, jotka ovat peräisin unionista ja jotka on tarkoitettu siellä vastaanotettaviksi” (tuomio 22.9.2011, *Mesopotamia Broadcast ja RojTV*, C-244/10 ja C-245/10, EU:C:2011:607, 34 kohta). Riidanalaiset velvoitteet (ihmisarvon kunnioittaminen ja laadultaan ala-arvoisen sisällön esittämisen kielto) eivät sisälly direktiivissä 2010/13/EU tarkoitettuihin yhteensovitetuihin perussääntöihin eivätkä ne sisälly nimenomaisesti sääntöihin, jotka Kreikan lainsäätäjät on hyväksynyt saattaessaan direktiivin osaksi Kreikan lainsäädäntöä. Pääasian kohteena olevassa asiassa ESR määräsi kuitenkin kaksi erillistä sakkoa, koska muu kuin perinteinen televisioasema oli lähettänyt internetin välityksellä televisiosisältöä, joka sisälsi yllyttämistä väkivaltaan tai vihaan henkilöitä kohtaan heidän seksuaalisen suuntautumisensa perusteella ja rikkoi siten direktiivin 6 artiklaa ja lisäksi loukkasi ihmisarvoa, mikä rikkoi puhtaasti kansallisen yleisradiolainsäädännön sääntöjä, joissa säädetään ihmisarvon kunnioittamista koskevasta velvoitteesta ja velvoitteesta pidättäytyä näyttämästä laadultaan ala-arvoista sisältöä. Ratkaisevaa on siis selvittää, sisältyvätkö tavoite varmistaa ihmisarvon kunnioittaminen ja tavoite estää laadultaan ala-arvoisen sisällön esittäminen direktiivin tavoitteisiin.
- 9 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo yksimielisesti, että edellä esitettyyn kysymykseen on vastattava myöntävästi, koska direktiivin 2010/13/EU säännöskokonaisuudesta, jota tulkitaan perusoikeuskirjan 1 artiklan valossa, jossa ihmisarvo vahvistetaan unionin oikeuden peruseräpäätteena ja perusoikeutena, seuraa, että televisiolähetysten sisältöä koskevien perussääntöjen, joita on sovellettava erotuksetta kaikkiin televisiolähetysvälineisiin lähetyksistä riippumatta, yhteensovittamisella direktiivin kautta pyritään varmistamaan vähimmäistaso ihmisarvon kunnioittamiselle ja laadukkaalle sisällölle, mihin sisältyy ainakin lähetyksissä mainittujen henkilöiden kunnian ja maineen suojeleminen (ks. direktiivin 28 artikla). Vaikka direktiivissä ei normiteta riidanalaisia velvoitteita, ne kuuluvat sen tavoitteisiin ja siten sen soveltamisalaan. Tämä käy

lisäksi ilmi sekä direktiivin tiettyjen säännösten kirjaimesta että hengestä riippumatta siitä, onko kyseessä audiovisuaalisen palvelun sisältö, joka kuuluu yhteensovitetuihin aloihin (direktiivin 2010/13/EU 28 artikla ja 30 artiklan 2 kohta). Koska tämä direktiivin tulkinta ei kuitenkaan ole kiistaton, ennakkoratkaisupyyntöön esittäneen tuomioistuimen on esitettävä ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys tältä osin.

- 10 Jos jäsenvaltio päättää direktiivin 2010/13/EU 4 artiklan 1 kohdan nojalla antaa audiovisuaalipalvelujen tarjoajia koskevia tarkempia tai tiukempia säännöksiä kuin direktiivissä säädetään, se on velvollinen noudattamaan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, joka on perusoikeuskirjan 20 ja 21 artiklassa vahvistettu unionin oikeuden yleinen periaate, joka edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tilanteita ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (ks. tuomiot 18.7.2013, Sky Italia Srl, C-234/12, EU:C:2013:496 ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen osalta tuomio 14.9.2010, Akzo Nobel Chemicals ja Akcros Chemicals Ltd, C-550/07 P, EU:C:2010:512, 54 ja 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Jos hyväksytään, että riidanalaiset velvoitteet kuuluvat direktiivin soveltamisalaan, ennakkoratkaisupyyntöön esittänyt tuomioistuin kysyy, onko direktiivin 4 artiklan 1 kohtaa yhdessä yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kanssa tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jossa säädetään edellä mainituista velvoitteista ja niitä vastaavista seuraamuksista kaikille muille televisiopalvelujen tarjoajille paitsi niille, jotka lähettävät ohjelmiaan ainoastaan internetin välityksellä. Tämän vuoksi tuomioistuin esittää toisen ennakkoratkaisukysymyksen.
- 11 Jos kahteen ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, ennakkoratkaisupyyntöön esittänyt tuomioistuin kysyy, mitä kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä. Jotta voidaan noudattaa tehokkuusperiaatetta ja saavuttaa direktiivin tarkoitus, joka on estää ihmisarvoa loukkaavan ja laadultaan ala-arvoisen televisiosisällön lähettäminen, kansallisen sääntelyviranomaisen olisi periaatteessa kansallista lainsäädäntöä unionin oikeuden vaatimusten mukaisesti tulkitessaan sovellettava puhtaasti kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä velvoitteita ja harkittava asianmukaisten seuraamusten määräämistä erotuksetta kaikille televisiosisällön lähettäville lähetystavasta riippumatta. Perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa vahvistetaan kuitenkin nullum crimen, nulla poena sine lege -periaate. Unionin tuomioistuin on katsonut, että tätä säännöstä sovelletaan myös hallinnollisiin seuraamuksiin (tuomio 24.3.2021, Prefettura Ufficio territoriale del governo di Firenze, C-870/19 ja 871/19, EU:C:2021:233, 49 kohta), ja todennut, että seuraamus, vaikka se ei olisikaan luonteeltaan rikosoikeudellinen, voidaan määrätä vain, jos se perustuu selkeään ja yksiselitteiseen oikeusperusteeseen. Lisäksi oikeusvarmuuden periaate, joka vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on osa Euroopan unionin oikeusjärjestystä ja jota jäsenvaltioiden on noudatettava käyttäessään niille direktiiveillä annettua toimivaltaa, edellyttää, että lainsäädäntö on selkeää ja täsmällistä ja että yksityisten on voitava ennakoida sen soveltaminen. Oikeusvarmuutta on noudatettava erityisen tiukasti silloin, kun kysymys on sellaisesta sääntelystä, joka

saattaa saada aikaan taloudellisia rasitteita, jotta ne, joita asia koskee, voivat saada selville tarkasti, minkälaisia heille tällä tavoin asetetut velvollisuudet ovat (tuomio 16.9.2008, Commissioners of Her Majesty's Revenue & Customs v. Isle of Wight Council ym., C-288/07, EU:C:2008:505, 47 ja 48 kohta). Näin ollen ihmisarvon kunnioittamista koskevan velvoitteen ja/tai laadultaan ala-arvoisen sisällön lähettämisen kiellon ulottaminen internet-televisioon sekä asiaan liittyvien seuraamusten määrääminen unionin oikeuden mukaisen kansallisen lainsäädännön tulkinnan perusteella voivat olla nullum crimen nulla poena sine lege certa -periaatteen vastaisia. Näistä syistä ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin esittää kolmannen ennakkoratkaisukysymyksen.

- 12 Jos ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastataan kieltävästi, ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin kysyy, onko kansallinen sääntelyviranomaisen velvollinen soveltamaan kansallisia säännöksiä, joissa riidanalaiset velvoitteet asetetaan, erotuksetta kaikkiin sen lainkäyttövaltaan kuuluviin televisiopalvelujen tarjoajiin ja näin ollen myös internet-tv-palvelujen tarjoajiin direktiivin 2010/13/EU 2 artiklan 1 kohdan tulkinnan perusteella, jonka mukaan ”kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että kaikki sen lainkäyttövallan piiriin kuuluvien mediapalvelun tarjoajien lähettämät audiovisuaaliset mediapalvelut ovat sen oikeusjärjestyksen sääntöjen mukaiset, jota sovelletaan kyseisessä jäsenvaltiossa yleisölle tarkoitettuihin audiovisuaalisiin mediapalveluihin”. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että tätä säännöstä tulkittaessa on otettava huomioon myös direktiivin tavoite ja että sitä on tulkittava siten, että jos jäsenvaltio päättää asettaa omia sääntöjään, jotka menevät direktiivin yhteensovitetuista velvoitteista pidemmälle, se on velvollinen noudattamaan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta siinä mielessä, että myös direktiivin teknologianeutraaliuden näkökulmasta näiden sääntöjen soveltaminen vain joihinkin televisiopalvelujen tarjoajiin ja toisten jättäminen niiden soveltamisalan ulkopuolelle ei ole sallittua pelkästään sisällön lähetystavan perusteella ilman, että tällaiselle erottelulle on mitään objektiivista perustetta.
- 13 Tästä seuraa, että jos jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetään maanpäällisten, satelliitti- ja maksutelevisiolähetysten tarjoajien noudattavan hallinnollisten seuraamusten uhalla sääntöjä, joilla säädetään kielto esittää laadultaan ala-arvoista ohjelmaa ja velvoite kunnioittaa ihmisarvoa, mutta siinä ei ole vastaavia sääntöjä internet-televisiolähetysten osalta, toimivaltaisen kansallisen viranomaisen on yhdenvertaisen kohtelun periaatetta soveltaen harkittava mahdollisuutta määrätä hallinnollisia seuraamuksia näiden sääntöjen rikkomisesta myös internet-televisiolähetysten osalta. Koska tämä tulkinta ei kuitenkaan ole kiistaton (unionin tuomioistuin ei ole vielä tulkinnut direktiivin asiaa koskevaa säännöstä), ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin esittää neljännen ennakkoratkaisukysymyksen.
- 14 Jos neljänteen ennakkoratkaisukysymykseen vastataan myöntävästi, herää kysymys siitä, onko kansallisen sääntelyviranomaisen unionin oikeuden kanssa sopusoinnussa olevaan kansallisen lainsäädännön tulkintaan perustuva velvollisuus soveltaa yhdenmukaisesti ja syrjimättömästi sääntöjä, joilla

riidanalaiset velvoitteet asetetaan, kaikkiin televisiopalveluihin lähetystavasta riippumatta, nullum crimen, nulla poena sine lege certa -periaatteen mukainen, koska kyseisiä velvoitteita, jotka kansallisessa lainsäädännössä on asetettu muille televisiopalvelujen tarjoajille, ei sovelleta internet-televisioon. Tästä syystä ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin esittää viidennen ennakkoratkaisukysymyksen.

- 15 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mukaan ennakkoratkaisukysymykset ovat pääasian ratkaisemisen kannalta olennaisia, sillä jos kansallisella sääntelyviranomaisella on velvollisuus harkita seuraamusten määräämistä internet-televisiosisällön tarjoajille ihmisarvon kunnioittamisvelvoitteen ja/tai laadultaan ala-arvoisen sisällön esittämisen kiellon rikkomisesta, vaikka kansallisessa lainsäädännössä ei tällaista säännöstä internet-lähetystoiminnan harjoittajien osalta ole, ESR:n toteamus, että näitä velvoitteita sovelletaan periaatteessa myös näihin palveluntarjoajiin ja että se voi kansallisena sääntelyviranomaisena harkita asianomaisten seuraamusten määräämistä, oli perusteltu. Jos unionin oikeus ei sitä vastoin ole esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa internet-televisio jätetään riidanalaiden velvoitteiden ulkopuolelle, tai jos unionin oikeus ei ainakaan salli velvoitteiden ulottamista internet-televisioon ilman nimenomaista kansallista säännöstä, pääasiassa esitetty kumoamisvaatimus on hyväksyttävä.